

BIBLIA

A júniusi elmélkedéseket a Bokor dunántúli papjainak közössége, a júliusiakat Balogh László készítette.

Június 1. — Jézus mennybemenetele — Mk 16,15–20 — Befogadni az Evangéliumot

1. Az evangéliumok írói beszámolnak arról, hogy feltámadása után Jézus rendszeresen megjelent tanítványainak, negyven nap elteltével pedig visszatért az Atyához. Az egyház ezért húsvét után negyven nappal ünnepli Jézus mennybemenetelének az ünnepét. Jézusnak az Atyához való visszatéréseivel új korszak kezdődik az apostolok életében. Jézus világraszóló megbízást ad nekik. Szétküldi őket szerte a világba, hogy hirdessék az Örömhírt minden népnek a Föld határáig. A földi Jézus csak országa poros útjait járva hirdette Örömhírét, a feltámadt Jézus minden emberé, koré és kultúráé.

2. A mai evangélium Jézus utolsó szavait idézi elsősorban. Ezeket a szavakat eltávozása előtt mondja tanítványainak. Azt a küldetést bízta rájuk, amelyet ő kapott az Atyától. De kitágítja ezt a küldetést: „Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az Evangéliumot minden teremtménynek!”

Jézus ezen utolsó szavait az apostolok, a tanítványok nagyon komolyan vették. Ha nem vették volna komolyan ezeket a szavakat, akkor most mi sem lennénk itt. Sok ellenállást kellett le-

küzdenniük az apostoloknak, hogy teljesítsék Jézus szavait. Az akkori kor iratai szerint a hatóságok megtiltották nekik a tanítást. Megfenyegették őket, testileg is bántalmazták, majd börtönbe csukták őket. Ők ezzel mit sem törődve, szabadulásuk után folytatták azt, amit abbahagytak.

Valóban, csak ilyen nagy küldetéstudattal, elszántsággal, akarattal lehetett elérni azt, hogy az evangélium elterjedjen. Az Egyház, a kereszténység többé-kevésbé jelen van mindenütt. Ha minden nehézségtől, áldozattól, fenyegetéstől visszariadtak volna a tanítványok, akkor ma nem tartanánk itt. Talán még templomok sem épültek volna. Az apostolok nagyon komolyan vették Jézus szavait. Ezen küldetésük komolyan vételéért a vérüket, az életüket adták oda. Kivégezték őket, vértanúk lettek.

3. „Hirdessétek minden népnek az evangéliumot!” Manapság az a helyzet állt elő, hogy a több száz millió keresztény éppen az evangélium tartalma, Jézus tanítása iránt érdeklődik a legkevésbé. A több száz millióból sokan még szokásból megkeresztelkednek, meg-

esküdnek, megbármálkoznak. E szentségek felvétele mögött azonban nincs ott az evangélium tartalma. Nem tudják, hogy miért veszik fel ezeket a szentségeket. A több száz millió keresztényből csak egy töredék kíváncsi az evangélium tartalmára. És egy töredék próbál vallott hite szerint élni.

4. „Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot!” Amikor Jézus ezzel bízta meg az apostolait, akkor nem hallgatja el előttük azt a tény sem, hogy nem lesz osztatlan sikerük. Ne számítsanak arra, hogy a szavakra mindenki hinni fog. Ahogyan Jézus sem fogadta el mindenki, úgy őket sem fogja elfogadni mindenki. Lesznek, akik hitre térnek, de lesznek olyanok is, akik nem.

Milyen igaza volt már akkor Jézusnak! Mert hogyan lehet csak sikerre számítani? Ha az emberek szája íze szerint beszélünk. Ha hízelgő, dicsérő szavakat mondunk nekik. Ha helyben hagyjuk viselkedésüket, még akkor is, ha az helytelen. Ha pontosan úgy teszünk, ahogy ők akarják. Ha úgy táncolunk, ahogy ők fütyülnek. Az evangélium hirdetése azonban több, mint a kicsinyes emberi érdekeknek való megfelelés, több, mint az embereknek való tetszeni akarás.

5. Jézus visszatérése az ő atyjához nem fájdalmas búcsúzás. Mert most is együttműködik a hívőkkel, erősíti és segíti az evangélium hirdetőit. Ez biztosan így van, mert a sok üldözés, különféle rendszerek, egyházüldözők támadásai ellenére az Egyház fennáll. „Hirdessétek az Evangéliumot...” A hirdetéshez halló fülek kellene. Olyanok, akik befogadják, meg akarják érteni és valósítani az evangéliumot.

Június 8. — Pünkösöd — Jn 20,19–23 — Kérdőjelek

Ma kérdőjelek sokaságát jelenti számomra a Pünkösöd. Isten eljött közénk Jézusban, hogy elmondja nekünk, mi az Ő terve, akarata az életünkkel. Kutathatjuk a Szentírásban. Nekünk akarja adni a Szentlelket is, hogy megértesse velünk akaratát, és belülről tudjon minket vezetni.

Néha belegondolok, milyen sokan és sokszor imádkozzák az országban, a világban nap mint nap a Miatyánkban: „Legyen meg a te akaratod!”, s ezzel szemben milyen kevés olyan emberrel találkozom, akiről tudom, hogy legalább erőlködik keresni az Ő akaratát. A gyakorlatban mintha az lenne az általános, hogy imádkozzuk ezt a kérést, de nap mint nap a maguk akaratát tesszük. „Isten legyen a talpán”, aki bele tud szólni életünkbe. Saját terveink, vágyaink, mások elvárása, irányítása, az élet sodrása... Szinte lehetetlen helyzetbe hozzuk Istent a kérésünkkel: „Legyen meg a te akaratod!”

Úgy van ez, mint a papi hivatásokért végzett imával! Imádkozunk, hogy adjon hivatásokat. De hogyan adjon? Rendkívül kevés a keresztény család. Azokban is átlag két gyerek születik. Jó esetben az egyik fiú. Nem túl rózsásak ma az esélyek, hogy egyáltalán keresztény lesz, még kevésbé, hogy pap lesz. Szóval, kérjük Őt, hogy válasszon. Csak éppen nem teremjük meg számára a választás lehetőségét. Kik közül válasszon? Honnan?

Hogyan, mikor szólhat bele életünkbe? Adunk lehetőséget Neki? Ha akár püspökkel, pappal, egyszerű hívővel találkozom, mindig azzal szembesülök: már kialakultak az elvei, azokon nem lehet változtatni. Merjük-e elveinket, gondolkodásunkat igazán Isten elé vinni, s ellenőrizni, hogy azok neki is tetszenek-e?

Úgy szeretné Isten az Ő Lelke által megújítani egyházát! Annyiszor hallot-

tuk már, hogy új pünkösdre van szükség. De hogyan tegye ezt Isten, ha mint valami várat őrizzük kis világunkat, csak meg ne piszkálja azt senki! Persze változzon a világ – hiszen mindenki elégedetlen –, csak nekem ne kelljen változnom!

Annyian cselekszenek, beszélnek Isten nevében, de mindig eszembe jut, hogy Jézust is Isten nevében feszítették keresztre – hitüket, elveiket védelmezték. És micsoda önbizalommal tették ezt! Biztos, hogy amit akarsz, azt Isten is úgy akarja? Jézus a kezünkbe adta önmagát annak idején, és ma is! Mi lesz az Ő sorsa a mi kezünkben, a tiédben? Ránk bízta Országának továbbépítését. Mi lesz a sorsa a kezünkben, kezédben? Talán úgy teli van a kezünk, az életünk, hogy bele sem fér...

Jézus szeretné, ha az Ő közösségévé formálódnánk, de igazában egymástól is védjük életünket, szabadságunkat. Nem akarjuk befogadni a másikat, plá-

ne ha kiderül, hogy több dolgot más-
képp gondol, na meg hogy gyengései
is vannak, s el kellene őt viselni a kö-
zösség megszületéséért! Isten még ké-
pes lenne rajta keresztül is belépni, és
megzavarni életemet...

Jézus egységet szeretne, hiszen a kö-
zösség enélkül nem létezhet. Még két
ember között is, akár házasságokban is
milyen nehezen születik meg az egység!
Ha körülnézünk kis országunkban, bi-
zony nagyon nehéz megtalálni az egy-

ség kis szigeteit. Hol látsz egységet kör-
nyezetekben? Teszel-e érte valamit?

Sok a kérdőjel! De nagy szükség van
Isten Lelkére, hogy adjon nekünk vilá-
gosságot és erőt, hogy legalább csök-
kenhessen a kérdőjelek száma!

Június 15. — Szentháromság vasárnapja — Mt 28,16–20 — Az Úr jelez

Az egyházi év egyik kiemelkedő ün-
nepe Szentháromság vasárnapja. Üze-
nete tömören összefoglalható az „Isten
= közösség” gondolatban. Pünkösöd
után, a Szellemmel töltekezést követő-
en már nem lehet magányos az ember.
Az apostolok benső indítást éreztek
arra, hogy másokat megszólítsanak, kö-
zösséget hozzanak létre. Ám ennek a
közösségnek nem akármilyenek kell
lennie, mert a társadalomban rengeteg-
féle csoport, szerveződés található. A
megfelelések rendjét követve az Isten
közösségének, a Szentháromságnak
kell, hogy megfeleljen.

Milyenek kell lennie Isten közössé-
gének?

1. Benső értékekben gazdag. Az egy-
másnak mindent odaadás következmé-
nye ez. A mi világunkban két szélsősé-
get tapasztaltunk az elmúlt évtizedek-
ben és napjainkban. Az egyik, a szovjet

típusú minta a mindent ellopásra, az
irigységre épült. Ez lezülleszt. A másik
pedig az amerikai modell, amely a pa-
zarlásra, a fogyasztásra buzdít, s a bir-
toklás féktelen módjában ígér csalóka
boldogságot sokaknak. A régi magyar
paraszti társadalomban a kettő között a
takarékos, nem pazarló, a természetet
tisztelő, az Istennek mindenért hálát
adó magatartásra találunk megannyi
példát.

2. A Szentháromság szeretete kiárad,
s értékeivel a világot gazdagítja. Ma
közösségeink legfontosabb feladata,
hogy alternatívát nyújtsanak a vilá-
gnak. Ez az Isten iránti szeretetben, a jé-
zusi tanításhoz való hűségben, s ennek
kitartó képviselőiben nyilvánul meg.
Nagyon fontos a hit, a meggyőződés
abban, hogy jó az, amit képviselünk. Ez
azonban még önmagában nem elég.
Erős akarat, kitartó munka kell ahhoz,

hogy az örömhír gyökeret verhessen vi-
lágunkban. Nagy türelem is szükséges.
Amikor fát ültetünk, tudjuk, hogy évek,
sokszor évtizedek telnek el, amíg ta-
pasztaljuk, növekedését, s észleljük az
első kis gyümölcsöket az ágakon.

3. Mindeközben pedig állandóan
kapcsolatban kell maradnunk Istennel.
Héракleitosz írja: „Az Úr nem mond
semmit, nem rejt el semmit, hanem je-
lez.” Ahogy a régiek tudtak a csillagok
jeleiből üzenetet olvasni, mert értették
azt, s a megértett üzenetnek megfelelő-
en éltek, úgy nekünk is meg kell érte-
nünk, hogy az Úr nem mechanikus vilá-
got teremtett, hanem szeretetével, se-
gítségével s jelzéseivel visel reánk
gondot. Értjük-e az üzenetet? Naponta
törekszünk-e annak megfejtésére? Ha
igen, akkor átéljük a Szentháromságos
Isten minket magához csalogató, haza-
váró szeretetét.

Június 22. — Évközi 12. vasárnap, Úrnapija — Mk 14,12–16.22–26 —

Jézus a szabadság, a közösség és az élet igéjével táplál

Jézus megünnepli tanítványaival az
egyiptomi szabadulás emlékét. Ahogy
Mózes Isten segítségével kivezette a
rabságból a népet, úgy vezet minket Jé-
zus az igazi szabadságba. Szabaddá
tesz minket tanítása által (Jn 8,32).

Az ő kötöttségei nem gúzsba kötnek,
hanem felszabadítanak, szabaddá tesz-
nek. Mélységes élményként őrzöm ma-
gamban egy 18 évvel ezelőtti prédiká-
ciómát. 1985-ben az Állami Egyház-
ügyi Hivatal nyomására a püspöki
karnak körlevelet kellett kiadnia a fel-
szabadulás 40. évfordulójáról. Ezt az
írást nem akartam felolvasni, de a kö-
zösségi testvérek bölcs biztatására
megtettem (a bevezetőben elmondtam,
hogy egyetlen szavával sem értek
egyet), majd prédikáltam az igazi fel-
szabadítóról, aki nem rabolja el értéke-
inket, nem erőszakolja meg asszonya-
inkat, nem hurcolja kényszermunkátá-
borba ellenfeleit és a másként gondol-
kozókat. A felszabadító névre egyedül
Jézus Krisztus az érdemes. Olyan döb-
benet ült a zsúfolt templom hallgatóság-
gán, hogy a Hitvallást majdnem a feléig
csak egyedül mondtam. Megszabadul-
tam a félelmeimtől azáltal, hogy ponto-
san azt mondtam ki, ami a szívem mé-
lyén volt.

Jézus földi ittjártakor lerázta magá-
ról, és átlépte a szükségtelen törvénye-

ket, melyek nem feleltek meg a szere-
tet szabályainak, és csak nehezítették
az életet. *Jézus a szabadság igéjével
táplál minket.* Ez nem liberalizmus.
Nem önhatalmúlag korlátokat felrúgó
magatartás. Nem polgárpukkasztó ma-
gaviselet, hanem a szeretet szabályait,
kötöttségeit magára vállaló felelős
magatartás.

A hűsvéti vacsora a legbensősége-
sebb családi közösség eseménye volt.
Jézus „családja” közvetlen tanítványai
voltak, akiknek egysége szorosabb
volt, mint a vérszerinti család összetar-
tó ereje.

Akiket összefűz a „felülről” jött taní-
tás, azok barátsága, közössége a legerő-
sebb a földön. Jézus tanítására épülnek
a felbomlás szándéka nélküli közössé-
gek. Aki testvérbarátokat talál magá-
nak, az megelégedett és boldog lesz.
Úgy érzi, hogy megtalálta a helyét és a
szerepét a világban. A kisközösség fel-
erősíti az egyén motivációját, hordoz-
za, amikor gyenge, lelkiileg fényesíti,
amikor erős.

Közösségi testvéreimmel sokszor
megéltük a „hitünk sodrában” érzést.
Ha egy közösség otthonos, akkor éltető
erő. *Jézus a közösség igéjével táplál
minket,* amely képessé tesz a kommuni-
kációra, az összefogásra, az értékek
megőrzésére és továbbadására.

Jézus nem hagyott kétséget aziránt,
hogy az Ő tanítása olyan a lelkünknek,
mint testünknek az éltető kenyér. „Az
Isten kenyere, mely alá szállt a menny-
ből, és életet ad a világnak..., én va-
gyok” (Jn 6,34–35). „Aki e kenyérből
eszik, örökké él” (Jn 6,51). Akinek nin-
csen szellemi-lelki tápláléka, biztos,
hogy erőtlenné válik. Jézus ettől óvja
meg övét. Tanítása tiszta és egyenes.
Elvezet az életre.

Korunkra találó egy újságíró meg-
jegyzése: Akik a kereskedelmi adók
szennyáradatán nőnek fel, funkcioná-
lis analfabéták lesznek, mert közvetít-
hetetlenek lesznek számukra az érté-
kek.

Jézus úgy adta a kenyeret tanítványai-
nak, mint saját testét, és a bort, mint sa-
ját véré. Aki a szentmisében úgy vesz
részt, hogy megújítja, erősíti a Jézussal
való kapcsolatát, annak erőt ad, lelkesít-
ti, táplálja. Akinek csak megszokás,
előírás, hagyomány, annak olyan ese-
mény, amelyen gyorsan túl kell lenni.
Ilyenkor nem építi a lelket; nem azért,
mert nem értékes, hanem azért, mert
rossz a résztvevő hozzáállása.

Jézus az élet igéjével táplál minket,
ha a reá emlékező eseményeken úgy
veszünk részt, ahogy ő szeretné; akkor
növekszik a szeretetünk, és erősödik a
hozzá fűződő kapcsolatunk.

Június 29. — Szent Péter és Szent Pál apostol — Mt 16,13–16 —**Péter szeretetével, Pál hűségével**

Péterben és Pálban az ősegyház két kimagasló személyiségét ünnepeljük. Péter, Jézus rendeléséből, elsőként lett az egyház legfőbb pásztora, Pál pedig az ősegyház legnagyobb hatású térítő apostola, akinek a teológiája máig érvényesül a keresztény gondolkodásban. Ha életüket egymás mellé állítjuk, azt állapíthatjuk meg, hogy egészen máshonnan, egészen más körülmények közül indultak, különböző utakat jártak, mégis mindkettőjük élete ugyanabba torkollott: a Jézusért vállalt vértanúságba. Ha mégis közös pontokat keresünk életükben, akkor a következőket találjuk:

1. *Mindkettőjüknek volt személyes Jézus élménye:* Péter életében több ilyen élmény is volt. Ezek közül az egyik meghatározó élmény a csodálatos halfgás (Lk 5,1-11). Ez az egyszerű halászember a csodálatos halfgás kapcsán valamit megsejtett Jézus isteni mivoltából, s az rabul ejtette és Jézus követőjévé tette. Pál életének meghatározó élménye a damaszkuszi úton történt élmény volt, s az a szó szoros értelmében radikális fordulatot hozott az ő életében.

2. *Bűnbánat, megtérés mindkettőjükénél.* Péter életében ez a háromszori ta-

gadást követő őszinte bűnbánatot jelentette. Tudott hinni abban, hogy bármikorát vétkezett is Mestere ellen, Ő képes megbocsátani. Ez a megbocsátás még nagyobb szeretetre indította Pétert Jézus iránt. Ez a nagyobb szeretet tükröződik a Tibériás-tavi jelenetben, amikor háromszor vallja meg szeretetét a feltámadt Jézusnak (Jn 21,15-17). Pál életében a megtérés a már említett damaszkuszi úti Jézus-élmény következménye. Itt álljunk meg egy pillanatra.

A rendszerváltás idején sokat idézték az újonnan megtértekre a damaszkuszi úton történeteket, Pál megfordulását, abban az összefüggésben, hogy Pál megtéréséhez hasonlították. Azt gondolom, helytelenül, tévesen. Ha Pál megtérését nézzük, azt látjuk, hogy ő megtérése következtében az üldözők oldaláról átállt az üldözöttek oldalára, vállalva az esetleges vértanúságot is. Tudjuk, sok mindenben nem értette meg Jézus tanítását, de ebben a tekintetben maximálisan felfogta: „Nem nagyobb a szolga Uránál. Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak” (Jn 15,20).

Ez a damaszkuszi úton történt lényegi mondanivalója. Az igazi megté-

rőnek mindig számot kell vetnie az üldözöttség elvállalásával is.

3. *Az apostoli küldetés komolyan vétele mindkettőjükénél.* Történelmi tény, hogy a Római Birodalom szellemi-lelki arculata viszonylag rövid időn belül átalakult. Ez abból adódott, hogy Péter és Pál és apostoltársaik, az őskeresztények első nemzedékei komolyan vették apostoli küldetésüket is. A „mindenki apostol” jelszavát nemcsak hangoztatták, hanem gyakorolták is. Ebben a tekintetben a két apostol még az ősegyházon belül is kiemelkedett.

4. *A közösségépítés megvalósítása mindkettőjük munkájában.* Péterről azt tudjuk, hogy előbb Antióchiában, majd Rómában hozott létre közösséget, Pál közösségépítő tevékenységéről pedig levelei tanúsokodnak. Ezzel egy máig érvényes modellt alkottak meg, amit korunkban újra felfedeztünk mint a kereszténység megélésének hiteles formáját.

Eletüket, tevékenységüket lehet különböző módon látni, értékelni, sőt kritikai megjegyzéseket is szabad tenni. A vértanúságig menő Jézus-hűségükre viszont csak feltekinthetünk, és örök példaként állíthatjuk magunk elé!

Július 6. — Évközi 14. vasárnap — Mk 6,1–6 — „Nem az ács ez, a Mária fia?”

Vajon miért van kevesebb becsülete a prófétának a saját hazájában és családjában? Így van ezzel a nem próféta, a hétköznapi gyalogember is? Sajnos, igen. Tapasztaljuk, hogy nagyhatású közösségvezetők a családjukban, rokonai, gyerekeik között alig-alig tudnak eredményt elérni az örömhír átadásában. A gyerekek gyakran nem követik a szülők elkötelezett országépítő munkáját. Sok szülő bánkodik emiatt:

„Hitelesek a szavaim, ha a családom nem igazolja? Bármilyen sikeres vagyok a közösségben havonta, kéthetente, ha a családomban nem hatékony a prófétálásom, ha a saját gyerekeim, a rokonaim között nem tudok eredményt elérni. Ők ismernek engem legjobban. Nemcsak a jeles alkalmakra, közösségi találkozókra felvett fazonomat ismerik, nemcsak a jobbik arcomat, a legelőnyösebb tulajdonságaimat. Ismerik a hibáimat, gyengéimet, rossz tulajdonságaimat is. Tudják, milyen

vagyok fáradtan, ingerülten. Láttam már igazságtalanul veszekedni, vagy amint magamról megfeledkezve az orrom piszkálom. Nincsenek illúzióik felőlem. Ilyen embertől fogadják el a szárnyalást? A szellemi, lelki magasságokat, a biztatást a tiszta jézusi értékrend követésére? Ismernek engem, s ez az ismeret elhomályosítja a látásukat. Nem veszik észre, hogy igazgyöngyök hullanak ki az ujaik közül, mert nem néznek távolra, megtorpannak a beszélő személyénél.”

Nekünk, embereknek sokszor a steril, megközelíthetetlen, tökéletes, illetve tökéletesre sminkelt ideálok kellenek. Ha nem tudjuk, mi van a smink alatt, az olyan, mintha nem is létezne. Csak ami látható, az létezik. No és amit a látotthoz még hozzáálmodunk. Az álom pedig mindent megszépít. Az álom az ideálisról, a szépről, jóról mindnyájunkban benne van. Szeretnénk megélni, elérni, szeretnénk talál-

kozni vele. De ha egyszer valóban találkozunk vele, nem ismerjük fel. Ha közel jön hozzánk, szertefoszlik az álom, az elképzeltből szürkénék tűnő valóság lesz, és felszakad a megbotránkozás hangja: „Nem az ács ez, a Mária fia?”

Ezek után van esélye, reménye a prófétának a családjában? Úgy gondolom, van. Végül is Jézust nem a rokonai, testvérei feszítették keresztre, sőt talán később követője is akadt ebből a körből. Ha más nem, legalább az anyja, Mária.

Akinek van szeme a látásra, füle a hallásra, az felfedezi a környezetében is a szepet, jót, igazat. Meghallja a prófétát akkor is, ha az egy gyerek szájával szólal meg, képes fölfedezni az evangéliumi értékeket bármilyen gyarló emberben, legyen az akár más felekezetű, hitetlen, politikus, világi vagy egyházi hatalmasság is. Törekedjünk mi is felismerni környezetünkben a prófétai jeleket.

Július 13. — Évközi 15. vasárnap — Mk 6,7–13 —**„...nem fogadnak be titeket és szavatokra sem hallgatnak...”**

Én kinek a szavára hallgatók? Ki az, aki hiteles előttem, akit befogadok nemcsak a házamba, de akinek szavára hallgatók is, útmutatásait megfogadom?

Arra hallgatók, akiben megbízom. A bizalomnak is vannak fokozatai, mélységei. Munkatársaimat évek óta ismerem, tudom, kivel lehet megosztani a

magánélet kisebb-nagyobb gondjait, lehet beszélni hitről, politikáról, és ki az, akivel nem ajánlatos bizalmas információkat közölni, mert visszaél vele,

vagy csak elpletykálja. Mennyire vagyok bizalommal a kisközösségi barátimhoz? Az ő véleményük, állásfoglalásuk beépül az életembe? Megbeszéllek velük életbevágó, saját életembe vágó kérdéseket, vagy csak tanulunk, vitázunk szép gondolatokról személytelenül, az életgyakorlatunkra reflektálás nélkül?

Van ember, akivel igazán őszintén, bizalmasan beszélhetek? Lelkivezető, házastárs, jóbarát? Vagy sündisznóként meresztem a tüskéimet mindenfele?

Óvatosak lettünk mostanában. Alaposan megfontoljuk, kit ajándékozunk meg a bizalmunkkal. A bizalom nagy érték. Lehet kiérdemelni, és lehet vele visszaélni. Ez utóbbiról van sok tapasztalatunk. Mindenfélét próbálnak ránszólni. Árukat, szolgáltatásokat, fo-

gyasztási cikket és nézeteket. Politikai nézeteket, vallási nézeteket. Szinte lehetetlen eligazodni az óriási kínálatban. Nem tudjuk, mikor mivel, hogyan vernek át. Ezért is vagyunk bizalmatlanok. Idegenkedünk az újtól. Azt az árut, azt a vallást „használjuk”, amelyik már bevált, amit jóbarát, rokon kipróbált, ami megbízható. Ami segít megoldani valamilyen problémánkat.

De milyen kritériumnak feleljenek meg Jézus mai tanítványai? Hogy nyervek el az emberek bizalmát, hogyan érhetik el, hogy hallgassanak a szavukra? Könnyű volt a tanítványoknak. Hatalmat kaptak a tisztátalan lelkek fölött és így „...sok ördögöt űztek ki, és olajjal megkenve sok beteget gyógyítottak meg”. Azaz csodákat tettek, amivel tudták igazolni, nem alaptalanul hirde-

tik a bűnbánatot. Ha valahol ilyen súlyos bizonyíték ellenére sem fogadták be őket, ott méltán rázták le még a port is vádképpen a lábukról.

Ma aligha tudunk ördögöt űzni, betegeket gyógyítani, vagy legalábbis nem olyan látványosan, mint akkor. De ma is a világ ezernyi ördöge csábít, hamis értékeivel rontja meg az emberek életét, tesz tönkre emberi kapcsolatokat, barátságokat, házasságokat, életeteket. Ha Jézus tanítványa akarok lenni, ma is előttem a lehetőség, hogy gyógyítsak, a magam és barátaim, hozzátartozóim életét. Mégpedig azzal, hogy a názáreti Jézus tanítását próbálom megfogadni az életvezetésemben. Az embereknek ma is nagy szükségük van a torzítatlan jézusi értékrend lelki békét, nyugalmat, örömet adó erejére, vagyis a boldog élet receptjére.

Július 20. — Évközi 16. vasárnap — Mk 6,30–34 —

„...pihenjétek ki magatokat egy kicsit!”

Különösen kedvesek számomra Jézusnak ezek a szavai. Arról tanúskodnak, hogy a Mester figyel a tanítványaira. Nemcsak a lelki-szellemi fejlődésük foglalkoztatja, de tudja, hogy amikor fáradtak, éhesek vagyunk, akkor a szellem is a test bajaival van elfoglalva.

A történet aztán úgy alakul, ahogy velünk is olykor előfordul. Betervezünk egy csendes, pihenős hétvégét, aztán mire eljön a péntek délután, csak kapkodjuk a fejünket, melyik sürgős feladatot vegyük előre, hogyan is csináljuk, hogy minden beleférjen ebbe a két és fél napba. A tömeg követi Jézust a tó magányosnak gondolt helyére, a pihenésből nem lesz semmi. Így csak a szándéokra hivatkozhatok. Meg volt bennük a szándék, akartak pihenni.

Miért fontos ez nekem ennyire? Közösségi testvéreimre, barátaimra gondolok, nagycsaládos férjekre és felesé-

gekre. Olyan emberekre, akik derekasán helytállnak az életben, nevelik a gyerekeiket, fenntartják a családot, és közben jut idejük, energiájuk kisközösségre, karitatív munkára, barátkozásokra. Két végéről égetik életük gyertyáját. Arcukra mélyülő barázdákat húznak az évek. Gyorsuló ütemben szaporodnak az ősz hajszálak, vagy el is tűnnek a fejről. A napi megélhetési gondok mellett nem jut idő, pénz a pihenésre. A betegség sem elég ok a megállásra, amíg a kezük, lábuk mozdul, nem engedélyezik maguknak a pihenést. A családot fenn kell tartani, el kell látni. Jó ez így? Nincs megoldás?

Biztosan van több is. Számomra az öskeresztények osztozkodása tűnik a legjobbnak. Pár éve a Bruderhofban (keresztény kommuna) tapasztaltam, milyen harmonikusan él egymás mellett a nagycsalád és az egyedülálló, az

aggastyán és a fiatal. Nincs egészséget, életet kizsaroló robot, de mindenki munkájára, helytállására szükség van, mindenkinek helye van a közösségben.

Jézus azt mondta, senkinek nincs nagyobb szeretete, mint aki életét adja a barátaiért. Az életet adásnak az is egy formája, ha valaki egy közösség, egy keresztény kommuna létrehozására, működtetésére áldozza az életét. Olyan életformában adja az életét a barátaiért, amelyben segítik egymást, hogy ne kelljen az embertelen robot miatt 50–55 éves korban szívinfarktus miatt a temetőbe kivinni a nagycsaládos apukát vagy anyukát.

Jézusnak megesett a szíve az őt követő tömegen, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélküli juhok, ezért sok mindenre kezdte őket tanítani. Mi tudjuk-e tanítani a mai pásztor nélküli juhokat az életadásig menő szeretetre?

Július 27. — Évközi 17. vasárnap — Jn 6,1–15 —

„Van itt egy fiú öt árpakenyérrel és két hallal.”

Öt árpakenyér és két hal nem elegendő ötezer ember jóllakására. Józanul, felelősen gondolkodó, felnőtt ember ezt egy pillanat alatt felméri. Folytathatja is a gondolatmenetet, mondjuk így: „Nem ígértük nekik, hogy vendéglátjuk őket, maguktól követtek bennünket. Rájuk kell bízni a döntést, ki meddig marad, és hogyan oldja meg az étkezését. Éppen elég gond a mi betevőnk előteremtése.”

De egyik tanítvány sem mond ilyet, már van tapasztalatuk, hogy a Mester nem beszél oktalanságot. Tehát ha azt

mondja, „Telepítsétek le az embereket!”, akkor a tanítványok szót fogadnak neki, és letelepítik a népet. Ettől kezdve, ami történik, már nem rajtuk, tanítványokon múlik, nem racionális, nem magyarázható.

Elmondhatom, hogy az én életemben minden racionálisan, kiszámíthatóan, megmagyarázhatóan történik? Á, de-hogy. Persze azt sem mondom, hogy minden, amit nem tudok magyarázni, az csoda. De gyakran azt élem meg csodának, ami mindennapos, természetes. Egy virágszőnyeggel borított hegyi rét,

az ég kékje, a magasban keringő ölyv, a természet harmóniája olyan csoda, ami mindenképpen a Teremtő keze nyomát jelzi.

Az öt árpakenyér és a két hal jó nyersanyagnak bizonyult a csodához. Jézus áldása után alkalmas volt ötezer ember táplálására. A fiú, akié a kenyér és a hal volt, természetesnek vette, hogy megosztja az ételét a többiekkel, így öntudatlanul is résztvevőjévé, segítőjévé vált a csodának.

Bár tudnánk mi is alkalmas segítői lenni a Teremtőnek, hogy kenyérhez, halhoz, élelemhez jusson a ma éhező több milliárd embertársunk!